

AS 11.12 Egenkontrollprogram för tvättanläggningen för bilar vid Ambulansstationen i Uppsala

Innehåll

AS 11.12 Egenkontrollprogram för tvättanläggningen för bilar vid Ambulansstationen i Uppsala	1
Syfte och omfattning	1
Verksamhetsbeskrivning	2
Rening av tvättvatten	2
Rutiner för fordonstvätt.....	2
Rutiner för kontroll av anläggning och utsläpp till avlopp	2
Rutiner vid olycka, spill eller driftsstopp	3
Rutiner för service, tömning och avfallshantering	4
Rutiner för avvikelshantering.....	4
Organisation och ansvar för egenkontroll.....	4
Lagar och andra krav	5
Tillhörande dokumentation.....	5
Dokumenthistorik	5

Syfte och omfattning

Syftet med egenkontrollprogrammet är att uppfylla krav som finns enligt Miljöbalken när det gäller olägenhet för människors hälsa och påverkan på miljön. I dokumentet fastställs det organisatoriska ansvaret samt rutiner för normal drift, olycka/tillbud och provtagning.

Dokumentet ingår i Akademiska sjukhusets miljöhandbok.

Verksamhetsbeskrivning

Idag arbetar ca 100 personer vid ambulansstationen i Uppsala. Personalen består av ambulanssjukvårdare och sjuksköterskor. Verksamheten har sex akutambulanser som är bemannade dygnet runt. Vardagar under dagtid tillkommer tre akutambulanser i tjänst. Upptagningsområdet är Uppsala, Knivsta och Heby kommun i första hand, men enheten hjälper ofta till i grannkommunerna.

Ambulanserna tvättas vid behov efter avslutat uppdrag. Antalet tvättar varierar mellan olika säsonger då tvättbehovet styrs av rådande väder- och vägförhållanden. Normalt ligger antalet mellan 5 och 15 tvättar per dag. Anläggningen är dimensionerad för 30 tvättar per dag.

Rening av tvättvatten

Rening av tvättvattnet sker med mekanisk oljeavskiljning och elektrolytiska metoder, vilket innebär att det inte förekommer kemisk fällning av föroreningar i anläggningen. Efter oljeavskiljning renas vattnet från tungmetaller såsom bly, kadmium, krom, nickel, zink genom s.k. elektrokoagulering där det förorenade vattnet passerar en reaktortank med strömförande elektroder som fångar upp metallerna.

Reningsprocessen sker helt utan kemiska tillsatser. Reningsanläggningen klassas som en liten anläggning enligt Uppsala vattens riktlinjer för utsläpp till avlopp från fordonstvättar och andra bilvårdsanläggningar.

Rutiner för fordonstvätt

Fordonstvätten har en separat vattenmätare för att möjliggöra en uträkning av vattenförbrukningen per fordon. Rutiner för uppföljning av antalet tvättar/vattenförbrukning samt tvättmedelsförbrukning finns. Manual avseende daglig drift och skötsel finns i tvätthallen vid reningsanläggningen. Driften vid Fastighet och service ansvarar för att rengöra lamellerna i reningsanläggningen veckovis.

De kemikalier som används vid Ambulansstationen ska finnas registrerade i Region Uppsalas kemikaliedatabas Klara, där även aktuella säkerhetsdatablad och aktuell förteckning finns tillgängliga.

Rutiner för kontroll av anläggning och utsläpp till avlopp

Ett kontrollprogram kopplat till Akademiska sjukhusets miljötillstånd finns till för att följa upp utsläpp av olika slag från sjukhuset. I kontrollprogrammet som är fastställt av Miljöförvaltningen, Uppsala kommun, uppges vilka analyser som skall utföras efter provtagning i avloppsbrunn vid fordonstvätten. Personalen vid Ambulansstationen

kontrollerar och registrerar vattenförbrukningen för att få fram underlag för beräkning av utsläpp per tvätt av enskilt fordon.

Provtagning (dygnsprov med automatisk provtagare) på utgående avloppsvatten i anslutning till fordonstvätt skall utföras en gång varje år (november-april) då belastningen förväntas vara hög. Vattnet analyseras med avseende på nedanstående parametrar:

- Oljeindex.
- Bly.
- Kadmium.
- Krom.
- Nickel.
- Zink.
- Koppar.

Ett krav när det gäller provtagning samt analys av prover i detta sammanhang är att analyserande laboratorium samt provtagare är behörig. Företaget Synlab anlitas för provtagning samt efterföljande analys av prover. Driften vid Fastighet och service har en stående arbetsorder för beställning av provtagning i januari-mars varje år, och kontaktar ambulansstationen för överenskommelse om tidpunkt. Provtagning ska ske tidigast tre veckor efter tömning av oljeavskiljare.

Vid bedömning av analyserna som utförts görs en jämförelse med de riktvärden som finns angivna i Uppsala kommuns riktlinjer för fordonstvättar. Jämförelsen kan ske sedan analysresultaten räknats om enligt modellen utsläpp per tvätt av ett enskilt fordon. Resultaten ska varje år skickas till Uppsala vatten och Uppsala kommuns miljöförvaltning senast 31 maj, enligt bilaga 2 i Uppsala vattens riktlinjer för utsläpp till avlopp från fordonstvättar och andra bilvårdsanläggningar. Miljösamordnare sammanställer och skickar in rapporten.

En ritning över anläggningen med korrekt provtagningspunkt tydligt angivet finns tillgänglig vid reningsanläggningen.

Rutiner vid olycka, spill eller driftsstopp

Reningsanläggningen är försedd med larmfunktioner för driftstörningar bland annat för att förhindra obehandlat avloppsvatten från att brädda ut i kommunalt avloppssystem. Driftavdelningen får automatiskt larm om larmfunktionen utlöses, och vidtar åtgärder. Avdelningschef vid ambulansstationen kontaktas snarast så att inga tvättar sker så länge anläggningen är ur funktion.

Oljeavskiljaren har oljenivåalarm. Rutin finns för att Driften kontrollerar att oljenivåalarmet fungerar minst var tredje månad.

Vid eventuella läckage i vagnhallar eller verkstad används absorptionsmaterial för att suga upp och /eller valla in spillet. Använd handskar och vid behov skyddsglasögon. Spillet hanteras sedan som kemiskt avfall, se avfallshandbok för Akademiska sjukhuset.

Driftavdelningen, telefonnummer 15000, bör vara första kontakt vid driftstörningar. Vid allvarliga miljöavvikelser och -tillbud rapporterar Driftavdelningen till Miljöförvaltningen, Uppsala kommun, via kommunens växel, telefonnummer 018-727 00 00. Vid utsläpp till avloppsnätet kontaktas även reningsverket, ring via Uppsala vattens växel på telefonnummer 018-727 93 00 eller utanför kontorstid 018-23 07 10.

Rutiner för service, tömning och avfallshantering

Slamtömning och elektrobyte sker i samband med service och besiktning av anläggningen vilket sker fyra gånger per år. Dokumentation från service och besiktning ska sparas hos driftchef, VVS, Fastighet och service. För omhändertagande av slam, olja etcetera finns upphandlad entreprenör som tömmer sjukhusets alla oljeavskiljare. För begagnade elektroder anlitas Revatec AB som utför service. Transportdokument från bortförsel av avfallet, som räknas som farligt avfall, lämnas av entreprenören och sparas hos driftchef, VVS, Fastighet och service i minst två år.

Rutiner för avvikelshantering

Avvikelser rapporteras med hjälp av ett elektroniskt avvikelshanteringssystem, Medcontrol. När det gäller verksamheten vid Ambulansstationen, Akademiska sjukhuset så kan det till exempel gälla att rapportera miljöavvikelser i form av olika slag av utsläpp samt säkerhetsavvikelser i form av brand eller tillbud.

Organisation och ansvar för egenkontroll

Ansvar för egenkontroll är fördelat enligt följande:

- Verksamhetschef Ambulans- och akutsjukvård har det övergripande ansvaret för ambulanssjukvårdens verksamhet.
- Avdelningschef ambulansstationen i Uppsala ansvarar för uppdatering av de rutiner och instruktioner som rör ambulansstationens personal, och att rutiner / instruktioner efterföljs.
- Miljöombud, ambulanssjukvården ansvarar för att kemikalieförteckning hålls aktuell.

- Miljösamordnare Akademiska sjukhuset ansvarar för kontakt med och rapportering till myndigheter.
- Chef VVS Fastighet och service ansvarar för drift, service och avfallshantering gällande avskiljaren (reglerat i gränsdragningsdokument med ambulanssjukvården).

Lagar och andra krav

- Miljöbalken, SFS 1998:808.
- Förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll, SFS 1998:808.
- Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, SFS 1998:899.
- Lagen om allmänna vattentjänster, SFS 2006:412.
- Allmänna bestämmelser för brukande av Uppsala kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning, 2009.
- Riktlinjer för utsläpp till avlopp från fordonstvättar och andra bilvårdsanläggningar, Uppsala Vatten, 2016-05-06.
- Naturvårdverkets branschfaktablad om "Fordonstvättar", maj 2005.

Tillhörande dokumentation

RU 4.1 Bilaga 1 Förteckning över miljörelaterade lagar och bindande krav.

Miljötillstånd för Akademiska sjukhuset.

Miljökontorets beslut om nytt kontrollprogram för avloppsvatten, Akademiska sjukhuset.

Dokumenthistorik

2023-09-13 Kristina Arnqvist. Dokumentet har tillgänglighetsanpassats och uppdaterats med ny information gällande ansvarig samt tillhörande dokumentation.

2024-07-10 Kristina Arnqvist. Dokumentet har uppdaterats med ny information gällande ansvarig samt tillhörande dokumentation.